ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, समृद्ध समाजवाद उन्मुख नमूना गाउँपालिका
गाउँ टोल र घर घरमा स्थानीय सरकार
भिमसेनथापा गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री लोक प्रसाद बंजाराज्यूले चौधौं गाउँसभामा प्रस्तुत गर्नुभएको आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को नीति तथा कार्यक्रम

१. भिमसेनथापा गाउँपालिकाको चौधौ गरिमामय गाउँसभामा उपस्थित गाउँपालिकाका उपाध्यक्षज्यू, सभाका सदस्यज्यूहरु, सभाका सचिव एवं प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, सम्पूर्ण राष्ट्सेवक कर्मचारीहरु, उपस्थित सञ्चारकर्मी मित्रहरुमा हार्दिक स्वागत सहित न्यानो अभिभावादन ।

२. सर्वप्रथम म यस महत्वपूर्ण घडीमा नेपालको सार्वभौमसत्ता, स्वाधिनता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्यिता र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र प्राप्तिका खातिर महान जनयुद्ध, जनआन्दोलन, मधेस आन्दोलन लगायतका विभिन्न आन्दोलनका क्रममा अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञातअज्ञात महान शहीदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु । घाइते योद्धाहरु प्रति उच्चसम्मान, वेपत्ता योद्धाहरुको स्मरण गर्दै सम्पूर्ण सहिद तथा वेपत्ता परिवारजनमा हार्दिक सम्मान व्यक्त गर्न चाहान्छु । परिवर्तनका लागि सर्घष गर्ने क्रममा घाईते तथा अपाङ्ग हुनुभएका सम्पूर्ण योद्धाहरुको शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु ।

३. भिमसेनथापा गाउँपालिकाले आगामी आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ का लागि नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, नेपाल सरकारको पन्ध्रौं आवधिक योजना, दिगो विकासका लक्ष्यहरु, प्रदेश सरकारको मार्गदर्शन तथा प्राथामिकताहरु, प्रदेश सरकारको आवधिक योजना र भिमसेनथापा गाउँपालिकाको आवधिक योजना तथा सम्पूर्ण गाउँपालिकाबासी जनताको चाहाना र आवश्यकतालाई मध्यनजर गर्दै सीमित स्रोत र साधनका बाबजुद सिंगो गाउँपालिकाका जनताको विकास र परिवर्तनको आकांक्षालाई आत्मासाथ गर्दै आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ ।

४. पूर्वमा बुढिगण्डकी (आरुघाट बुङ्कोटघाट), पश्चिममा गोरखा नगरपालिका र दरौदी नदी, उत्तरमा मोतिखोला (आरुघाट गाउँपालिका) र ताल खोला (बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका) दक्षिणमा ज्यादुल खोला (सहिद लखन गाउँपालिका) को बीचमा अवस्थित साविकको मसेल, तान्द्राङ, धावा, बगुवा, अश्राङ्ग र वोर्लाङ्ग गा.वि.स.लाई मिलाएर नेपालका प्रथम प्रधानमन्त्री भिमसेनथापाको गौरवगाथाको उच्चसम्मान गर्दै विश्व साम्राज्यवादका विरुद्ध लडने ती स्वाभिमानी योद्धा भिमसेनथापाको भावधारा पछ्याउँदै उहाँकै नाममा भिमसेनथापा गाउँपालिकाको पुर्नसंरचना भएको कुरा सवैलाई अवगत र पुनःस्मरण गराउँदछु ।

५. जातजाती र समुदायलाई हेर्दा भिमसेनथापा गाउँपालिकाको वडा नम्बर १ मसेलमा ब्राम्हण, क्षेत्री, बराम, नेवार र दलित, वडा नम्बर २ सिद्धकाली अमरवस्तीमा ब्राम्हण, क्षेत्री र दलित वडा नम्बर ३ तान्द्राङ्गमा ब्राम्हण, क्षेत्री, दलित, बराम र भुजेल, वडा नंम्बर ४ धावामा ब्राम्हण, क्षेत्री, दलित, नेवार र तामाङ्ग वडा नम्बर ५ बगुवामा नेवार, ब्राम्हण क्षेत्री, दलित र बराम, वडा नम्बर ६ अश्राङ्गमा मगर, बाम्हण, क्षेत्री, नेवार, दलित र मुस्लिम, बडा नम्बर ७ र ८ वोर्लाङ्गमा दलित नेवार, ब्राह्मण, क्षेत्री, दराई र कुमाल समुदायको बसोबास रहेको छ ।

६. नेपाली जनक्रान्तिको जगमा स्थापित संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको प्राप्तिले आज भिमसेनथापा गाउँपालिकाका सवै जातजाती, भाषाभाषी, वर्ग समुदायमा समावेशी, समानुपातिकताको अधिकार स्थापित मात्र भएको छैन, गाउँ टोल घरघरमा स्थानीय सरकारको प्रतिनिधित्व पुगेको छ । स्थानिय तहको निर्वाचन मार्फत सबै जातजाति र समुदायको सहभागिता सुनिश्चित हुने गरी संघियता कार्यान्वयन भएसंगै आज हामी हाम्रो गाउँपालिकाको विकास र सम्बृद्धिको अभियानमा सवै मिलेर एकताबद्ध ढंगले हातेमालो गरी अघि बढ्न पाएका छौ ।

७. सडक पूर्वाधारको हिसावले देशकै प्रमुख राजमार्गको रुपमा निर्माण भईरहेको पूर्वपश्चिम मध्यपहाडी लोकमार्गले यस गाउँपालिकाको वडा नं १, मसेल वडा नं. २, सिद्धकाली अमरवस्ती र वडा नं ३ तान्द्राङ्ग जोडेको छ भने यो लोकमार्गले आरुघाटदेखि निवेलसम्मको विकासको ढोका खुलेको छ । राष्ट्रिय गौरवको आयोजनाको रुपमा निर्माण गर्न लागिएको बुढिगण्डकी जलविद्युत आयोजनाको सबै भन्दाबढि प्रभावित क्षेत्र आरुघाटदेखि बुङ्कोटघाट विचमा भिमसेनथापा गाउँपालिकाको वडा नं.३ तान्द्राङ्ग, वडा नं.४ धावा, वडा नं. ७ र ८ वोर्लाङ्ग पर्दछ ।

८. आयोजना निर्माण सम्पन्न हुनसके यहाँ बन्ने विशाल कृत्रिम ताल र रिङ्गरोडको विकासको अवधारणाले भिमसेन थापागाउँपालिकाको मुहार फरिने छ । वडा नम्बर ५ वगुवामा रहेको एकिकृत मिलनबस्ती पुनः निर्माणको काम भइरहेको छ भने वडा नं ६ अश्राङ्ग वडा नं ५ बगुवा र वडा नं १ मसेल गोरखा नगरपालिकासँग जोडिएकाले यो गाउँपालिकाको तीव्र विकासको सम्भावना रहेको छ । भौतिक पूर्वाधारलाई हेर्दा गाउँपालिकामा रिङरोड, लिङ्क रोड, वडाका प्राय सबै टोल-टोलसम्म मोटरबाटो, बिजुली बत्ती पुगिसकेको छ भने पालिका भित्रका सवै जनताको घर-घरमा खानेपानीको सुविधा पुगेको छ अव पालिका वडाको लाइफ लाइन सडक पिच गरी विजुली र इन्टरनेटको क्षमता बढाइ स्वच्छ र पर्याप्त पानी को लागि पहल गर्नुपर्ने छ ।

९. 'हरियो वन, नेपालको धन' भन्ने भनाईलाई आत्मासाथ गर्दै ठूलो बन क्षेत्रले ओगटेको यस गाउँपालिकाले वन क्षेत्रको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्दै वनलाई जनताको आयआर्जनसँग जोड्न सक्ने हामीसंग प्रसस्त सम्भावना रहेका छन् । कृषि, पर्यटन, साना तथा मझौला उद्योग व्यवस्थित गर्नसके थुप्रै रोजगारीको अवसर सृजना गर्नसक्ने अवस्था हामीसंग छ । शिक्षा, स्वास्थ्य र सामाजिक सुरक्षाको क्षेत्रमा गुणस्तर काम गर्नु र गरिएका सबै प्रयासहरुलाई प्रविधिमैत्री बनाउँदै पारदर्शी र छिटोछरितो बनाउन निरन्तर प्रयास गरिरहेका छौ । भिमसेनथापा

गाउँपालिकालाई ग्रेट (गौरव गर्न लायक), स्मार्ट (छिटोछरितो र सुन्दर) सम्वृद्ध (विकसित अभाव र तनावरहित) हरियाली, स्वच्छ र सु-संस्कृत समाजवाद उन्मुख समाजवादको नमुना योग्य आधारशिला बनाउन सकिने प्रचुर सम्भावना छन् ।

१०. व्यवस्था परिवर्तन भएर पनि अवस्था परिवर्तन हुन नसकिरहेको परिप्रेक्ष्यमा स्थानीय आर्थिक विकासको अवधारणालाई अवलम्बन गरी विकास र सम्बृद्धिका निम्ति स्थानीय साधनस्रोत, जनशक्ति, भूमि, पूँजी, यन्त्र, औजार, प्रविधि, बजारको विश्लेषण, विकास र व्यवस्थापनमा क्रान्तिकारी सोच र नेतृत्व आजको आवश्यकता हो । वर्गसंघर्षमा यस गाउँपालिका र तपाईं हामीले प्रदर्शन गरेको श्रेष्ठता समाजवादको आधार तयार पार्न र भिमसेनथापा गाउँपालिकालाई साच्चै ग्रेट, स्मार्ट, हरियाली, स्वच्छ, सम्बृद्ध, सु-संस्कृत समाजवाद उन्मुख नमुना गाउँपालिका बनाउन स्थानीय सरकारका सबै तहका हामी प्रतिनिधिहरू, यस क्षेत्रका विज्ञ, विश्लेषकहरु तथा आम जनसमुदाय एकजुट भएर केन्द्रीत हुनु अहिलेको आवश्यकता भएकाले ४३ जना सहिद र वेपता हरुको संम्झना र उच्च सम्मान हुने गरि ४३ जना जनप्रतिनिधि को भावना समेटदै टोलटोलका आवश्यकता पुरा गर्न संकल्प गरौँ, हामीले नगरे कसले गर्ने ? अहिले नगरे कहिले गर्ने, एकले थुकी सुकी सयले थुकी नदी भन्ने भनाईलाई आत्मासाथ गर्दै त्याग तपस्या र वलिदानको नयाँ आयमको सुरुवात गरौँ ।

११. जनताको मौजुदा अवस्थामा परिवर्तन ल्याउन भौतिक पूर्वाधारको विकाससँगै उत्पादन क्षेत्रमा लाग्न हामीले आमजनतालाई प्रशिक्षित गर्ने र संगठित गर्ने काम निरन्तर रूपमा गर्दै आएका छौ र अझै गरी रहनुपर्छ । 'स्वास्थ्य, शिक्षा, सीप संस्कार र रोजगार, त्यसका लागि पूर्वाधार' भन्ने नाराका साथ स्थानीय सरकार र जनप्रतिनिधिहरु गाउँ टोल, घर-घरसम्म परिचालित भयौं भने आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रममा समेटिएका योजनाबाट भिमसेनथापा गाउँपालिकाको आर्थिक, सामजिक, साँस्कृतिक मात्र नभएर हामीले चाहेको र गाउँपालिकाबासी आमनागरिकहरुले खोजेको रूपान्तरणको उद्देश्य बल्ल पूरा हुनेछ ।

१२. सभाका सदस्यज्यूहरु ।अब म यहाँहरुसँग गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्षको विषयगत क्षेत्रसँग सम्बन्धीत नीति तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु ।

अब म भिमसेनथापा गाउँपालिकाको **आर्थिक विकास सम्बन्धी नीति** प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१३. किसानको हक हित संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्दै कृषि क्षेत्रलाई थप उत्पादनमुखी र रोजगार मुलक बनाई नागरिकको जीवनस्तर उकास्न कृषिलाई आधुनिकीकरण, यान्त्रिकीकरण तथा व्यवसायीकरण बनाउँदै कृषि उपजहरुको उत्पादनमा गाउँपालिकालाई आत्मनिर्भर बनाउदै लैजान प्रत्येक वडालाई ***एक वडा एक उत्पादन पकेट क्षेत्र***को रुपमा विकास गरिनेछ । साथै प्रत्येक वडामा सहकारी मोडेलमा कष्टम हायरिङ्ग सेन्टर स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ । कृषि उत्पादन वृद्धि गर्नका लागि माटो परिक्षण, उपचार विधि, किटबक्स तथा ***मोबाईल घुम्ति शिविरबाट माटो परिक्षण***को व्यवस्था मिलाईनेछ ।

१४. भिमसेनथापा गाउँपालिका भित्र विषादी प्रयोगमा न्यूनिकरण गरी वातावरण अनुकुलनमा टेवा पुर्याउदै जैविक विषादी प्रोत्साहन तथा प्राङ्गारिक मल प्लान्ट संचालन गरिने छ । भौगोलिक हावापानी र माटो सुहाँउदो तरकारी बाली, फलफूल, खाद्यन्न, नगदे, बाली प्रर्बद्धन कार्यक्रममा विशेष प्राथमिकता दिईनेछ । कृषकहरुको कृषि उत्पादनमा लागत न्यूनिकरण गर्न यान्त्रिकरण तथा साना सिञ्चाई कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ ।

१५. कृषि उत्पादनको गुणस्तर र उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्न मौसमी र बेमौसमी तरकारी उत्पादन गर्न नर्सरीबाट कृषकहरुलाई सुपथ मूल्यमा वेर्ना उपलब्ध गराइनेछ ।

१६.विपद्बाट कृषि बालीमा हुने आकस्मिक क्षति, प्रकोप रोग किरा नियन्त्रण गर्न कार्यक्रम सन्चालन गरिनेछ । कृषि प्रसारलाई थप प्रभावकारी बनाउन कृषक समूह, कृषि सहकारी, कृषि फर्म, कृषि उद्यमी, व्यवसायिक कृषकहरुलाई उत्पादनमा आधारित अनुदानमा प्रोत्साहन तथा पुनर्ताजकी कार्यक्रम लागु गरिनेछ । साथै अनुदान लिएर व्यवसाय नगर्नेलाई कारवाहीको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

१७.यस गाउँपालिकालाई अबको **५ वर्षमा फलफूल, तरकारी र खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर** बनाउन विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ । थप नयाँ सुन्तलाजात पकेट विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै ***बाली बीमा कार्यक्रम***लाई प्राथमिकता दिई पूर्ण बाली बीमा गाउँपालिका तर्फ उन्मुख गर्ने नीतिको अवलम्बन गरिनेछ । बेरोजगार, विदेशबाट फर्केका युवायुवतीलाई स्वरोजगार तथा व्यवसायिक उद्यमी बनाउने उद्देश्यलाई बैकंहरुसँग समन्वय गरी उद्यमशील हुने वातावरणको निर्माण गरिने छ ।

१८. साथै कृषि एपको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी कृषि क्षेत्रलाई प्रविधिमैत्री बनाइनेछ साथै गाउँपालिका भित्र रहेका सवै कृषि तथ्याङ्क संकलन तथा ***किसान सूचिकरण*** कार्यलाई पूर्णता दिईनेछ ।

१९. किसानले उत्पादन गरेका कृषि उपजलाई बजारसम्म पुर्याउन हाटबजार तथा कृषि संकलन केन्द्र निर्माण सम्पन्न गरी संचालन गरिनेछ साथै संघीय सरकारसँग समन्वय गरी **गाउँपालिकामा कृषि एम्बुलेन्स** खरिद गरी सेवा सञ्चालन गरिनेछ ।

२०. बाँझो जग्गा जमिनमा खेती गर्ने कृषकलाई प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी अनुदान प्रोत्साहन, खाली जमिनलाई पूर्ण उपयोग गर्ने गरी कार्यक्रम अघि बढाइनेछ । जग्गा बाँझो राख्न नपाइने नीति अवलम्बन गरिनेछ । उपयोगमा नआएका जग्गा जमिनलाई चाक्लाबन्दी, पकेट क्षेत्र, क्लष्टर बनाई कृषिको लागि प्रयोग गर्न अभिप्रेरित गरिनेछ । सार्वजनिक वनक्षेत्र, सडक तथा राजमार्गको किनारा, नदी उकास र उपयोग विहिन सार्वजनिक सरकारी जमिनमा फलफुल र अन्य विरुवा रोप्ने र संरक्षण गर्ने कार्यक्रमलाई PPE मोडेलमा अभियानको रुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।

२१. **कृषकको बारीमै कृषि प्राविधिक** भन्ने नारालाई आत्मसाथ गर्दै कृषकहरुको समस्या, सुझाव औषधी उपचारमा सहयोग पुऱ्याउन कृषि प्राविधिकलाई फिल्डमा पठाउने नीति लिइनेछ ।

२२. फलफुल तथा तरकारी भण्डारका लागी ***चिस्यान केन्द्र स्थापना*** गरिनेछ । स्थानीय प्रजातिका धान मकै, कोदो, कोसेवाली, तेलहन, दलहन, लगायतका बालीहरुको संरक्षणको लागि जीन बैंकसँग आवश्यक सहकार्य गरिने छ ।

२३.**एक घर एक मौरी घार तथा व्यवसायिक मह उत्पादन** गर्न मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरी महमा पालिकालाई आत्मनिर्भर बनाइने छ । साथै महको निर्यात गरि कृषकको आयआर्जन वृद्धि गरिने छ ।

२४. बाँदरबाट कृषकमा परेको समस्या समाधानका लागि संघीय र प्रदेश सरकारसँग साझेदारी गरी आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

२५. हामी किसानहरूको लागि तत्कालको लागि मात्र नभएर आफ्नै उत्पादनमार्फत संस्थागत गर्दै पेन्सनको रूपमा उपयोग गर्ने गरी ***किसान पेन्सन बचत योजना*** संचालन गर्न आवश्यक प्रक्रिया अगाडी बढाइने छ । दैनिक न्यूनतम १०० अनिवार्य कमाउने र मासिक ५०० बचत गर्ने विशेष योजना कार्यान्वयन गरि त्यसको व्याज र लगानीबाट प्राप्त प्रतिफललाई किसान पेन्सनको रुपमा कार्यान्वयन गर्न प्रक्रिया थालनी गरिने छ ।

२६.हरेक पाँच देखी दश परिवारको सहभागिता रहने गरी कृषि सहकार्य समूह गठन गरिनेछ । ती समूहहरू पालिकामा दर्ता गर्ने, समूहको स्थायी लेखा नम्बर लिने, सहुलियतपूर्ण ऋण लिनका लागि आवश्यक सहजीकरण गरिनेछ ।

२७. उत्पादनको आयोजना, पशुपालन (दुग्ध तथा मासु), मसलाबाली, फलफूल खेती, जडीबुटी, बिउबिजन, अन्य उच्च मूल्यका बाली लगाउने नीति लिईनेछ । त्यसमा आधारित उद्योगहरू संचालन गर्न प्राविधिकहरू समेतको सल्लाहमा योजना बनाइनेछ । यसको लागि आफूसँग भएको जमिन उपयोग गर्न सकिने, वन जंगल, श्रमशक्ति, आफूसँग भएको पुँजीको सदुपयोग गर्ने गरी तयारी गरिनेछ ।

२८. उत्पादनमा गरिने कामको विवरणका साथै सबै रेकर्डहरू सुरू देखि नै राख्ने, लेखा प्रणाली व्यवस्थित गर्ने, आपसी सहयोग, आदान प्रदान गर्ने, कार्यमा सचेततापूर्वक लागिरहने । साथै स्थानीय सरकार तथा विज्ञहरूले उत्पादन कार्यका लागि सहकार्य समूहहरूको परिचालन तथा अनुगमन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ । **उत्पादन तथा खेती गरिएको क्षेत्रफलमा** आधारित भई अनुदान रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

२९. कृषि तथा पशु सेवा शाखा कार्यालयको व्यवस्थित भवन निर्माण गरिने छ । पशु सेवा शाखामा पशुवस्तुका लागि आवश्यक औषधी, उपकरण, फर्निचर लगायत भेटरिनरी चिकित्सकीय सेवा सहितको प्राविधिक जनशक्ति मार्फत कृषकहरुलाई गोठमै पुगेर प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराइने छ ।

३०. पशुहरुमा लाग्ने विभिन्न माहामारी जन्य रोगको न्यूनिकरण तथा नियन्त्रणका लागि भ्याक्सिन लगायत औषधीहरुको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

३१. मासु तथा दुधमा पालिकालाई आत्मनिर्भर बनाउन **बाखा तथा भैसीको पकेट क्षेत्र** घोषणा गरी आवश्यक माउ, प्रविधि र व्याडको व्यवस्था गरिनेछ ।

३२. हरियो घाँस पशुवस्तुहरुलाई मन परेको गन्ध भएको, स्वादिष्ट, रसिलो, पोसिलो र सजिलोसँग पच्ने, पशुलाई अधिक मात्रामा प्रोटिन, कावीहाइड्रेड, इर्नजी, भिटामिन तथा मिनरल प्रदान गर्ने हुन्छ । तसर्थ संरक्षण गरेर राख्न सकिने तथा थोरै खुवाएर बढी उत्पादन गर्न सकिने खालका जै, भेच, वर्सिम, केराउ, बोडी, खेरी, टियोसेन्टी, दिनानाथ, जस्ता हरियो उन्नत घाँस वितरण कार्यकम संचालन गरिनेछ साथै सोको उत्पादनको लागि ***एक उन्नत घाँस विकास स्रोत केन्द्र स्थापना***का लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

३३. **पशु बिमा कार्यक्रम** तथा पशुको पूर्ण खोप अभियानलाई निरन्तरता दिईने छ ।

३४. उत्कृष्ट व्यवसायीलाई पुरस्कृत गरिनुका साथै उत्पादनको आधारमा कृषकहरुलाई प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराईने छ ।

३५.पशु घुम्ति शिविरको व्यवस्था गरी घर घरमा पशु स्वास्थ्य उपचारको व्यवस्था मिलाइने छ ।

३६. दुग्ध तथा मासु उत्पादन वृद्धिका लागि पशुवस्तुमा नश्ल सुधार कार्यक्रमलाई अघि बढाइने छ ।

३७.**एक वडा एक पशु प्राविधिक** नीति अन्तर्गत हरेक वडामा पशु प्राविधिकको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

३८. सामुदायिक छाडा कुकुरहरुको बन्ध्याकरण कार्यक्रम संचालन गरी छाडा कुकुर र छाडा चौपाया मुक्त पालिका बनाउन आवश्यक पहल गरिने छ ।

३९.एक वडा एक उद्योग कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै प्रत्येक वडाको अलग्गै पहिचान हुने गरी उत्पादन गरिने छ । स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित उद्योगको स्थापना गर्न प्रोत्साहन दिईने छ । लघु तथा घरेलु उद्यम प्रर्वद्धन गर्न सीपमूलक तालिमको व्यवस्था गरी उत्पादित वस्तुको वजारीकरणको व्यवस्था गरिनेछ ।

४०. औद्यागिक ग्राम निर्माणको कार्यलाई अगाडी वढाइनेछ । कृषि र जडिबुटी जन्य उद्योग स्थापनाका लागि पहल गराइनेछ ।

४१. स्थानीय स्रोत शिप र साधनको उपयोग गरी कृषि तथा गैरकृषि उत्पादन, प्रशोधन, रोजगारी सिर्जना र स्थानीय समृद्धिको आधारको रुपमा लघु, घरेलु, साना तथा मझौला उद्यमहरुलाई अभियानको रुपमा विस्तार गर्न गरिवि निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (मेड्पा) लाइ निरन्तरता दिदै प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

४२. *स्थानीय वस्तुको उपभोग गरौं, र उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरौं भन्ने अभियान* सञ्चालन गरी कृषिजन्य वस्तुको प्रशोधन उद्योग स्थापना गरिनेछ ।

४३. विदेशबाट फर्किएका तथा रोजगारीको खोजीमा रहेका व्यक्तिहरुमा रहेको सीपको विवरण रोजगार सूचना केन्द्रमा अद्यावधिक गरी श्रम बैंकलाई व्यवस्थित गरिनेछ । त्यस्ता जनशक्तिलाई स्थानीय तह भित्र उपलब्ध हुने निर्माण सेवा, व्यवसाय, उद्योग, कृषि लगायत क्षेत्रमा रोजगारदातासँग समन्वय गरी रोजगारी प्रदान गर्न सहजीकरण गरिनेछ । पूर्व सिकाई मान्यता विधिको सीप परिक्षणका लागि आवश्यक कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गरीनेछ ।

४४. जनताको समृद्धि सहित आत्मनिर्भर गाउँ बनाउने, स्थानीय उत्पादन र उत्पादनमा आधारित उद्योगहरू स्थापना गर्ने, उत्पादित वस्तुको बजारीकरण मार्फत रोजगारी सिर्जना गर्ने, बेरोजगारीको अन्त्य गर्दै जनताको प्रतिव्यक्ति आयमा बृद्धि गर्ने र गरिबी अन्त्य गर्ने ठोस कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

४५. स्थानीय स्तरमा सञ्चालित उद्योगहरुको संरचनाहरू अझै व्यवस्थित र सुदृढ पार्न पहल गरिने छ । वन्द भएका स्कूल,सामाजिक भवनलाई उद्यम विकासमा प्रयोग गर्न आवश्यक परे सरकारी निजी साझेदारी कम्पनी खोली त्यसको परिचालन, विज्ञ र प्रविधिको समायोजनमा पनि जोड दिइने छ ।

४६. भिमसेनथापा गाउँपालिकाका ८ वटै वडामा उद्यमशिलता तथा सिप विकासको माध्यमबाट महिला तथा युवा युवतीहरुको आर्थिक सशक्तिकरणको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।

४७. पालिका भित्रका खनिज र उत्पादित वस्तुहरु उत्खनन् र प्रशोधन गर्न उद्योग दर्ता गरी सञ्चालन र सञ्चालनका लागि अनुमति दिने व्यवस्था गरिने छ ।

४८. गाउँपालिका भित्रका सम्भाव्य पर्यटकीय क्षेत्रहरुको पहिचान गरी त्यसको वृहत्तर एवं एकीकृत विकासको वृत्तचित्र भिमसेनथापाको सेरोफेरो तयार गरिने छ ।

४९. मनास्लु पदमार्गमा जाने पदयात्रीहरुलाई कम्तिमा एक दिन भिमसेनथापा गाउँपालिकामा बास बस्ने गरी पर्यटकीय पूर्वाधारको विकास एवं विस्तार र पर्यटन व्यवसायीहरुसँग समन्वय गरिने छ ।

५०. दुल्लभ पार्क, भिमसेनथापा स्मारक पार्क, भिमसेनथापा संग्रहालय र जनयुद्ध संग्रहालय, शहिद स्मृति पार्क, मसेल ठूलो पोखरी, इत्ला पोखरी, कोटकाली, चार धार्मिक धाम, मुडुलोथुम्को पार्क, अश्राङ्गकोट, कनकामना, चुलिडाँडा, काशीघाट लगायतका पर्यटकीय क्षेत्रहरुको विकास गरी उक्त स्थानमा आन्तरिक पर्यटनको लागि उपयुक्त वातावरणको निर्माण गर्न आवश्यक पूर्वाधार निर्माण तथा प्रचारप्रसार गरिने छ ।

५१.पर्यटन क्षेत्रको विकास गर्न पर्यटन क्षेत्रमा आवद्ध पालिकाबासीको एक विज्ञ समूह गठन गरी पर्यटन विकास र प्रर्वदनका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

५२. सामुदायिक तथा व्यक्तिगत घरबास कार्यक्रमलाई अगाडी बढाइने छ । एक वडा एक पर्यटकीय स्थल र अन्तर वडा पर्यटकीय सञ्जालको विकास गरिने छ ।

५३.पालिका भित्रका सवै सहकारीहरुलाई अनिर्वाय उत्पादनमा जोड्ने नीति कार्यान्वयन गरिने छ । गाउँ स्थित सहकारी संस्थाहरुको अनुमति, नियमन, विस्तार, प्रशिक्षण तथा सघन अनुगमन सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

५४. सहकारीको माध्यमबाट स्थानीय स्रोत श्रम, साधन सीप र पूँजीको अधिकतम परिचालन गरी आर्थिक, सामाजिक रुपान्तरण गरिने छ । प्रत्येक वडामा एउटा कृषि बहुउद्देश्यिय/ श्रम सहकारीको स्थापना र संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ। विभिन्न खालका सहकारी शिक्षा, सहकारी व्यवसाय प्रवर्द्धन जस्ता सहकारी सम्वन्धी आवश्यक तालिम संचालन गरिने छ । सहकारी संस्थाहरुलाई COPOMIS Software प्रणालीलाइ प्रभावकारी प्रयोगमा लगिनेछ। उत्कृष्ट सरकारीलाई पुरस्कृत गर्दै सहकारीहरुलाई मर्जरमा जान प्रोत्साहन गरिने छ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु ।

अब म भिमसेनथापा गाउँपालिकाको **सामाजिक विकास सम्बन्धी नीति** प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

५५. शैक्षिक सुधार र व्यवस्थापनका लागि पालिका भित्र मेगा विद्यालय सञ्चालन गर्न विद्यालय मर्जर कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन दिइनेछ । विद्यालय नक्सांकन र दरबन्दी मिलान कार्यलाई वैज्ञानिक र व्यवस्थित गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

५६. विद्यालयहरुमा स्थायी प्रधानाध्यापक नियुक्ति प्रक्रिया थालनी गर्दै प्रधानाध्यापकहरुसंग कार्यसम्पादन करार सम्झौता गरी सिकाई उपलब्धि वृद्धि गरिनेछ। प्रधानाध्यापकहरुको नियमित बैठक गरी विद्यालयको विकास र व्यवस्थापनको कार्ययोजना बनाएर लागु गर्ने तथा अतिरिक्त सिकाई आदानप्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ । प्रत्येक ३/३ महिनामा अनुगमनको व्यवस्था मिलाइनेछ। तीन तीन वर्षमा शिक्षक सरुवाको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

५७. *‘गाउँपालिकाको इच्छा, बुहारीलाई शिक्षा’* भन्ने नाराका साथ पालिका भित्र विवाह गरेर आउने बुहारीलाई स्थानीय विद्यालयमा उच्च शिक्षासम्म अध्ययन गर्न छात्रवृतिको नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ। साथै अनौपचारिक शिक्षा एवं व्यवसायिक शिक्षामा सहभागिता गराइनेछ ।

५८. पहिलो चरणमा माध्यामिक विद्यालय र त्यसपछि क्रमसः पालिका भित्रका सवै सामुदायिक विद्यालयहरुमा इ-हाजिरीको व्यवस्था गरिनेछ । बालविकास सहयोगी, विद्यालय सहयोगी र विद्यालयका लेखा कर्मचारीहरूलाई स्थानीय तहबाट प्रदान भइरहेको थप सेवा सुविधालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

५९. *विशिष्टकृत विद्यालय, मेघा विद्यालय, प्राविधिक एवं व्यवसायिक विद्यालय सञ्चालन*का लागि अनुदान, यातायात र होस्टलको व्यवस्थापनमा जोड दिईनेछ । विद्यार्थीहरुको सिकाइलाई प्रविधिमैत्री बनाउन राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रमका साथै *गाउँपालिका अध्यक्ष प्रविधिमैत्री विद्यालय कार्यक्रम*लाई निरन्तरता दिइनेछ ।

६०. संगीत र मनोरञ्जन तथा योग, व्यायाम र खेलकुदका माध्यमबाट विद्यार्थीहरुमा अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गर्दै सिकाइ सुदृढिकरण गर्न खेलकुद शिक्षक तथा विषयगत शिक्षकहरुलाई तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।

६१. गैरसरकारी संघसंस्थाहरूसंगको साझेदारीलाई थप प्रोत्साहित गर्दै वालविकास केन्द्र तथा विद्यालयहरुलाई नमुना सिकाइ केन्द्रका रुपमा व्यवस्थापन गर्दै लगिनेछ ।

६२. पालिका भित्र शैक्षिक सुधारका लागि गाउँपालिका स्तरीय *शिक्षक तालिमकेन्द्र सञ्चालन*मा ल्याई नियमित रुपमा शिक्षकहरुलाई शिक्षण सिकाई तालिमको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

६३. समयानुकुल कार्य गर्न असमर्थ शिक्षक, कर्मचारीहरुलाई विशेष योजना ल्याएर अवकास दिने व्यवस्था मिलाइने छ । शिक्षक तथा कर्मचारीहरुको तलबभत्ता मासिक रुपमा भुक्तानी दिने व्यवस्था मिलाइनेछ । कक्षा ५ मा स्तरमापन परीक्षा सञ्चालन गरी उत्कृष्ट नतिजा प्रदर्शन गर्ने विद्यालय, शिक्षक र विद्यार्थीलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।

६४. बालविकासदेखि कक्षा १-५ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि सञ्चालन भइरहेको दिवा खाजा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । आफ्नै करेसाबारी, स्थानीय स्वास्थ्यबर्द्धक पौष्टिक खाजा र खाना व्यवस्था गर्न विद्यालय र अभिभावकहरुलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

६५. विद्यालय भर्ना अभियानलाई प्रभावकारी बनाउन बालबालिकालाई विद्यालय नपठाउने अन्यत्र निजी विद्यालयमा पठाउने अभिभावकलाई वडा वा पालिकाले दिने सेवा सुविधामा कटौतीको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

६६. *पालिका अध्यक्षसँग प्रत्यक्ष विद्यार्थी संवाद कार्यक्रम*लाई निरन्तरता दिइनेछ । यस कार्यक्रम मार्फत विद्यालय उमेरका वालवालिकाहरुलाई असल मार्गमा लाग्न र स्थानीय सरकारका प्रतिनिधिसंग एकआपसमा परिचित गराई असल मार्गमा लाग्न प्रेरित गरिनेछ ।

६७. असल अभ्यास भएका र उच्च सिकाइ उपलब्धि भएका विद्यालय र कम सिकाई उपलब्धि भएका विद्यालयहरुका बीच अन्तरक्रिया तथा मितेरी कार्यक्रम लागू गरिनेछ । स्थलगत अनुगमन गरी सिकाइ उपलब्धि वृद्धि गर्न आवश्यक पृष्ठपोषण प्रदान गरिनेछ ।

६८. शिक्षकहरुलाई विषयमा आधारित लघु अनुसन्धान गर्न प्रेरित गरिनेछ । अनुसन्धानका आधारमा सिकाइ उपलब्धि वृद्धि कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।

६९. शैक्षिक कार्यपात्रो र सिकाई सामग्री निर्माण एवम् प्रयोग सुनिश्चित गरिनेछ । शिक्षकहरुलाई सिकाईमा बिताउने समय र हासिल गरेको नतिजाको आधारमा प्रोत्साहन गरिनेछ ।

७०. शिक्षामा सिकाउ, बिकाउ र टिकाउको नीति लिई सोही अनुसार व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ ।

७१. स्थानिय पाठ्यक्रम निर्माण गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न शिक्षकहरुलाई अभिमुखिकरण गरिनेछ । यस आ. ब. मा कक्षा १-५ का लागि भिमसेन थापाको सेरोफेरो नामक पाठ्यसामाग्री निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ । कक्षा ६-८ को स्थानीय पाठ्कम र पाठ्यसामाग्री निर्माणलाई अगाडी बढाइनेछ ।

७२. *शहिद स्मृति रनिङशिल्ड* भिमसेनथापा गापा स्तरीय प्रतियोगिता कार्यक्रमका माध्यमबाट विद्यार्थीहरुको आचारण सुधार गर्न, स्वस्थ जीवनशैली निर्माण गर्न र प्रतिस्पर्धी भावना विकास गर्न आवश्यक कार्यक्रमको आयोजना गरिनेछ ।

७३. पूर्ण साक्षर भिमसेनथापा अभियान मार्फत आई.टि.साक्षरता, कानुनी साक्षरता र वित्तिय साक्षरता जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

७४. विद्यालय सुधार योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन थाल्ने र विद्यालय र शिक्षकहरुलाई विशेष अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ । कम्प्यूटर विषय अध्यापन गर्ने विद्यालयका शिक्षकहरुलाई आईसिटी सम्बन्धी छोटो अवधिको तालिम सञ्चालन गरिनेछ । शिक्षकहरुलाई लघु अनुसन्धानको कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

७५. विद्यालय स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था, प्लाष्टिक तथा जंङक फुडको पूर्ण निषेधित क्षेत्र घोषणा, अपाङ्ग तथा बालमैत्री शौचालय निर्माण तथा *एक विद्यालय एक बगैचा र करेसाबारी* कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।

७६. प्रत्येक विद्यालयमा कम्तिमा एक ल्यापटप, एक ड्यासबोर्ड, एक स्मार्ट बोर्ड, एक प्रिन्टर मेशिन तथा फोटोकपि मेशिनको उपलब्धता सुनिश्चित गरिनेछ । *प्राविधिक विद्यालय प्रविधिमैत्री शिक्षक-विद्यार्थी-अभिभावक*को नीति अवलम्वन गरिनेछ ।

७७. निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन प्रणालीलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

७८. उच्च शिक्षाका लागि गृह जिल्लाका सरकारी तथा सामुदायिक क्याम्पसमा अध्ययनरत यस गाउँपालिकाका विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति अनुदान प्रदान गरिनेछ ।

७९. शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न रातो बङ्गला फाउन्डेसनसँगको साझेदारी तथा अन्य संघसंस्थासँगको साझेदारीलाई निरन्तरता दिइने छ ।

८०. प्राविधिक वहुप्राविधिक शिक्षामा प्राथिमिकता दिई थप लगानीलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

८१. अन्तर विद्यालय प्रतिस्पर्धालाई प्रभावकारी वनाउन जनसेवा, प्रतिभा प्रस्फुटन, स्वच्छ मनोरञ्जन शैक्षिक सामग्री प्रदर्शनी, खेलकुद जस्ता अतिरिक्त क्रियाकलापहरुको आयोजना गरिनेछ ।

८२. प्रधानाध्यापक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति र विद्यालयहरुलाई सिकाई उपलब्धिका आधारमा पुरस्कृत गरिने नीति लिइनेछ ।

८३. प्रभात मा.वि धावाले प्राविधिक शिक्षा तर्फ बालिविज्ञान, सरस्वती मा.वि वोर्लाङ्गमा डिप्लोमा इन सिभिल ईन्जिनियरिङ, चण्डी मा.वि अश्राङ्गमा कम्प्युटर शिक्षा पठनपाठन भईरहेकाले यी विद्यालयहरुलाई आर्थिक अनुदानको व्यवस्था मिलाई अन्य विद्यालयहरुलाई पनि व्यवसायिक शिक्षा अवलम्बन गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।

८४. परीक्षा प्रणालीलाई सुधार गर्न प्रश्न बैंकको निर्माण र परिचालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

८५. चिल्ड्रेन अफ माउन्टेन संस्थासँगको साझेदारीमा गणित विषयमा शैक्षिक उपलब्धि अभिवृद्धि गर्न गणित शिक्षक तालिम तथा म्याथ ल्यावका कार्यक्रमहरू प्रभावकारी ढंगले कार्यान्वयन गरिनेछ ।

८६. विद्यार्थीहरुको सिकाई सहजता र व्यवस्थित गर्न *भिमसेनथापा आविष्कार केन्द्र* बनाई शैक्षिक सामग्री निर्माणका साथै स्थानीय सामाग्री प्रयोग गरी शिक्षा, सीप संस्कार-श्रम प्रतिको आस्था र जनसंस्कृति निर्माणको अभियान सुरु गरिनेछ ।

८७. विज्ञान संकाय तथा प्राविधिक धारमा अध्ययन गर्न चाहने विपन्न वर्गका विद्यार्थीहरुका लागि **गाउँपालिका प्रमुख विशेष छात्रवृति**को व्यवस्था गरि लागू गरिनेछ । गाउँपालिकाको कुनै एउटा

विद्यालयलाई नमुना ICT Hub, स्पोर्ट्स एकेडेमी, सैन्य कला, गीतसंगीत, नृत्य सिकाई विशिष्ट रुपमा विकास गरिनेछ ।

८८. गाउँपालिका भित्रका सबै विद्यालयलाई बालमैत्री बनाई भिमसेनथापा गाउँपालिकालाई बालमैत्री गाउँपालिका निर्माण गर्न आधार तयार पारिनेछ । अंग्रेजी माध्यमबाट पठनपनठन गर्न शुरु गरिएको शिक्षकहरुलाई अभिप्रेरित गर्दै आवश्यक तालिमको प्रबन्ध गरिनेछ ।

८९. विद्यार्थीमा असल आचारण निर्माण स्वस्थ जीवनशैली र सामाजिक भावना जागृत गर्न ***विद्यालय स्काउट कार्यक्रमलाई*** व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।

९०. शिक्षक र विद्यार्थीहरुमा उत्पादन, रोजगार र समृद्धिको अभियानबारे कक्षा सञ्चालन गरी सामाजिक चरित्र निर्माण गर्न श्रम र उत्पादनसँग जोड्ने नीतिको अवलम्बन गरिनेछ । ***विद्यालयमा भूमि बैंक र श्रम बैंक स्थापना र संचालन*** गरी श्रमशील बनाउने नीति कार्यान्वयनमा लगिनेछ । विद्यालयदेखि नै श्रमको सम्मान गर्ने संस्कृति निर्माणमा जोड दिइनेछ ।

९१. खेलकूद क्षेत्रको समुचित विकास गर्न खेलकुद विकास समिति बनाई, पूर्वाधारको निर्माण, प्रशिक्षण, प्रतियोगीता आदिको आयोजना गरिनेछ । भिमसेनथापा गाउँपालिकामा अवस्थित खेलकूद मैदानलाई पूर्वाधारयुक्त सुविधा सम्पन्न रंगशाला, नियमित खेलकुद, खेल प्रतिष्ठान (Sport Academy) निर्माण गर्न संघीय र प्रदेश सरकारसँग पहल गरिनेछ । त्यस्तै प्रत्येक वडामा एक व्यवस्थित खेल मैदान स्थापना गर्दै लैजाने कार्यक्रमलाई आवश्यक पहल गरिनेछ ।

९२. युवाहरुलाई कुलतमा फस्नबाट जोगाउन गैरसरकारी संस्थाहरुसँगको साझेदारीमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम तथा रेडियोबाट सूचनामूलक सन्देशहरु प्रसारण गरिनेछ । युवाहरुमा सीप विकास गरी स्वरोजगार बनाउन ड्राइभिङ्ग, कम्प्युटर तथा विविध कोर्षहरु र विभिन्न सीप विकासका तालिमहरु सञ्चालन गरिने छ ।

९३. युवाहरुलाई सीपमुलक प्राविधिक सिपमुलक तालिम स्वयंसेवक, गाउँप्रहरी, श्रम सहकारी खोज अनुसन्धान मुलक कार्य, कला तथा साहित्य, खेलकुद शैक्षिक क्षेत्र आदि मार्फत संगठित गरी परिचालन गर्दै नगरप्रहरी गठन तथा परिचालन गरी सुरक्षा तथा विपद व्यवस्थापन, आर्थिक विकास र उत्पादनमा लगाईनेछ ।

९४. पार्क तथा खुलाक्षेत्र निर्माण गर्दा न्यूनतम मापदण्ड कायम गरी महिला वालबालिका, जेष्ठ नागरिक र अपाङ्ग मैत्री बनाइनेछ ।

९५. वडास्तर र पालिकास्तरका खेलहरुमा खेल प्रतिभा छनौट गरी उत्कृष्ट खेलाडीहरुलाई तालिम प्रदान गरी खेलकुद विकास समिति मार्फत राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रिय खेलाडी निर्माण गर्न आवश्यक सहयोग गरिने छ ।

९६. गाउँपालिका भित्रका बेरोजगारहरुको दक्षता र सूची सहितको तथ्याङक संकलनको योजना बनाई रोजगारका कार्यक्रमहरु निर्माण गरिने छ । भिमसेनथापा लोक कल्याण कोषवाट युवा लक्षित विभिन्न कार्यकमहरु संचालन गरिनेछ ।

९७. ६८ बर्ष माथिका जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका तथा अशक्त नागरिकहरुका लागि मासिक रुपमा गाउँ टोलमा नै स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न ***गा.पा.अध्यक्षजेष्ठ तथा अशक्त नागरिक घरदैलो स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम*** लाइ थप प्रभाबकारी बनाउदै निरन्तरता दिइनेछ । ***सवै नागरिकहरुलाइ अनिवार्य स्वास्थ्य विमा*** कार्यक्रममा आबद्ध गराउने नीति लिइनेछ । अति विपन्न परिवारलाइ गा. पा. मार्फत स्वास्थ्य विमाको शुल्क भुक्तानी गरिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

९८. गर्भवती महिलाहरुलाइ सुत्केरी सेवाका लागि स्वास्थ्य चौकी सम्म आउने र जाने साथै जटिलता भइ रेफर गर्नुपरेमा र नवशिशुमा जटिलता भई अस्पताल जानुपरेमा एम्बुलेन्स सेवा निशुल्क उपलब्ध गराउने कार्यलाइ निरन्तरता दिइनेछ । शून्य होम डेलिभरी नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

९९. विपन्न तथा असहाय र जेष्ठ नागरिकहरुका लागि आकस्मीक अवस्थामा स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाको सिफारिसमा जिल्ला अस्पताल सम्म एम्बुलेन्स सेवा निशुल्क गरिनेछ ।

१००. बर्थिङ सेन्टर सन्चालन भएका स्वास्थ्य चौकीहरुमा सुत्केरी तथा कुरुवाहरुको बसाई सहजताका लागि *प्रतिक्षा कक्ष (आमाघर कार्यक्रम)* लाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

१०१. पूर्णखोप सुनिश्चितता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । यसको लागि विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दै पूर्णखोपलाई दिगोपना कायम गरिनेछ ।

१०२. स्वास्थ्य चौकीहरुमा भौतिक अवस्था सुधार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ । स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई विभिन्न तालिमहरुको व्यवस्था गरिनेछ । स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई प्रविधियुक्त बनाउँदै लगिनेछ । स्वास्थ्य चौकी न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रमले निर्दिष्ट गरेका सूचकहरुलाइ पुरा गर्न आवश्यक बजेट तथा सामाग्रीको व्यवस्था गरि गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको सुनिश्चितता गरिनेछ । दशैं तथा तिहार जस्ता चाडवाडहरुमा हुने लामो विदाका कारण स्वास्थ्य सेवामा प्रभाव पर्न नदिन उक्त समयमा स्वास्थ्य सेवा सुचारु गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । आधारभूत अस्पतालमा २४ घण्टा नै सेवा प्रवाह गरिनेछ । स्वास्थ्य संस्थाहरुमा प्रयोगशाला सेवा विस्तार गरिनेछ ।

१०३. गा पा भित्र बसोबास गर्ने नागरिकहरुलाइ उपचारात्मक सेवामा पहुँच बढाउन चिकित्सकको व्यवस्था गरि सबै वडा का नागरिकहरुलाई कम्तीमा महिनामा १ पटक घुम्ति अस्पताल सेवा *स्याटेलाइट क्लिनिक मार्फत चिकित्सकीय सेवा* प्रदान गर्ने ब्यबस्था मिलाइनेछ । बुढि गण्डकी बृद्दाश्रमका आश्रीतहरुलाइ नियमित स्वास्थ्य परिक्षणको व्यवस्था साथै स्वास्थ्य बिमामा लाग्ने शुल्क भुक्तानीलाई निरन्तरता दिइनेछ । विशेषज्ञ सहितको शिविर सन्चालनका लागि निजि तथा गैर सरकारी सङ्घ संस्थासँग सहकार्य गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

१०४. प्रत्येक वडामा रहेका स्वास्थ्य संस्थामा मासिक रुपमा दक्ष जनशक्तिबाट गर्भवती महिलाहरुको *निशुल्क भिडियो एक्सरे* गर्ने कार्यलाइ व्यवस्थित गरि निरन्तरता दिइनेछ ।

१०५. १००० दिन भित्रका आमा तथा बालबालिकहरुको पोषण अवस्थामा सुधार गर्न गर्भवती सुत्केरी तथा २ वर्ष मूनिका बाल बालिकाहरु र किशोरीहरुको लागि *पोषण विशेष कार्यक्रम* सन्चालन गरिनेछ । गापा उपाध्यक्ष गर्भवती सुत्केरी पोषण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१०६. विषादिको असुरक्षित प्रयोगले मानव स्वास्थ्यमा पारेको प्रतिकूल असरलाइ न्यूनिकरण गर्न जनचेतनामूलक कार्यक्रम सन्चालन गरिनेछ ।

१०७. समुदायमा लुकेर रहेका क्षयरोगी पत्ता लगाउन विशेष स्क्रिनिङग कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१०८. नसर्ने रोगहरुको वृद्धि भइरहेको वर्तमान परिप्रेक्षमा मुटु रोग, मृगौला रोग, क्यान्सर लगायतका घातक रोगहरुको समयमै पहिचान र निदान गरि उपचारको दायरमा ल्याउने र थप बिग्रन नदिन रोगहरुको स्क्रिनिङ गर्न बिशेष कार्यक्रम तथा शिविर सन्चालन गरिनेछ ।

१०९. गाउँपालिकामा संचालन हुने सहिद स्मृति आँखा सेवा केन्द्र भिमसेनथापा ५ लाई व्यवस्थीत गर्दै लायन्स आँखा सेवा केन्द्रको सहकार्यमा स्थापना भएको *आँखा सेवा केन्द्रलाई थप व्यवस्थित बनाइनेछ ।*

११०. वैकल्पिक चिकित्सा आयुर्बेद, प्राकृतिक चिकित्सा, योग शिक्षा आदि प्रबर्धन कार्यक्रम सन्चालन गरिनेछ ।

१११. निर्माणाधिन आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र भवनको निर्माण सम्पन्न गरि गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

११२. शहिद स्मृति आधारभुत अस्पतालमा सुरुवात गरिएको स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाइनेछ । अस्पताल भवन निर्माण कार्य अगाडी बढाइनेछ ।

११३. ५ बर्ष मूनिका बाल बालिकाहरुको कूपोषण दरलाई शून्य बनाउने नीति लिइनेछ । किशोरीहरुमा हुने कुपोषण र रक्तअल्पतालाई रोकथाम गर्न किशोरी आइरन कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाइनुको साथै बर्षमा कम्तीमा २ पटक किशोरीहरुको पोषण र रक्तअल्पताको अवस्था पत्ता लगाउने कार्यलाइ निरन्तरता दिइनेछ ।

११४. उत्कृष्ट सेवा प्रदान गर्ने स्वास्थ्य संस्था र स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई सम्मान तथा पुरस्कृत गरिनेछ । महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकहरुको सेवाको उच्च मूल्याङ्कन गर्दै प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । उत्कृष्ट महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरुलाइ पुरष्कृत गरिनेछ ।

११५. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति कार्यान्वयन गरी समाजमा रहेका सवै प्रकारका विभेदको अन्त्य गर्दै उत्पीडनमा परेका वर्ग, क्षेत्र लिङ्गका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । उपाध्यक्ष नेतृत्व विकास तथा किशोर किशोरी शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

११६. आर्थिक सामाजिक रुपले विपन्न वर्ग तथा समुदायको उत्थानको लागि आय आर्जन तथा सीप विकासका कार्यक्रम मार्फत गरीवी न्युनीकरण, रोजगारी प्रवर्द्धन जस्ता कार्यक्रमलाई विशेष प्राथमिताका साथ अगाडि बढाईने छ ।

११७. सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटनादर्ता प्रणालीलाई सुदृढीकरण गर्न आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

११८. हरेक शहिद तथा वेपत्ताहरुको सम्मानमा कम्तीमा एक योजना तथा परियोजनाहरु सञ्चालन गरिने छ ।

११९. विभिन्न धार्मिक समुदायहरुको मृत्युपछि प्रयोग हुने घाट तथा कब्रस्थानको व्यवस्था गरिने छ ।

१२०. आत्महत्या न्यूनिकरण गर्नका लागि विभिन्न संघ, संस्थाहरुसँगको सहकार्यमा जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।

१२१. मदिरा तथा सूर्तिजन्य पदार्थको सेवनले समाजमा देखिएका विभिन्न समस्याहरुलाई न्यूनिकरण गर्दै लैजाने गरी कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ । नागरिकको स्वास्थ्यलाई मध्यनजर गर्दै प्लाष्टिकजन्य पदार्थको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्दै ***कमसलखालको मदिरा (पुन्टे रक्सी)*** लाई प्रतिबन्ध गर्ने अभियानलाइ निरन्तरता दिइनेछ ।

१२२. बुढीगण्डकी वृद्धाश्रम सञ्चालनका लागि सञ्चालन अनुदान निरन्तरता दिइनेछ । पालिकालाई ***सहयोगापेक्षी सडक आश्रित मानवमुक्त पालिका*** निर्माण गर्न एक छाक भोजन र एक सरो कपडाको अभावमा सडकपेटी एवं सार्वजनिक स्थलमा कष्टकर जीवन बिताउने मानवजनलाई आवश्यक उद्धारको व्यवस्था गरिनेछ ।

१२३. जनयुद्ध तथा जनआन्दोलनमा सहादत प्राप्त गरेका सहिद परिवारलाइ कार्यविधि बनाई मासिक भत्ता उपलब्ध गराउने कार्यकमलाई अगाडी बढाइने छ ।

१२४. *मतदाताको घरदैलोमा जनप्रतिनिधि कार्यक्रम* सञ्चालन गरिने छ ।

१२५. *एक वडा एक जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र* निर्माणका कार्यक्रम सुरु गरिने छ । जेष्ठ नागरिक, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, टुहुरा बालबालिका तथा असहायहरूलाई संरक्षण तथा सहयोग गरिनेछ ।

१२६. गाउँपालिकाका पूर्वाधारहरुमा स्रोत परिचालन गर्न *नगर विकास कोष*मा गाउँपालिकाको शेयर स्वामित्व रहने गरी आवश्यक प्रबन्ध मिलाईने छ ।

१२७. हाम्रा समाजका मूल्यमान्यताहरुलाई जोगाउदै युवाहरूलाई विभिन्न खालका कुलत, अराजकताबाट बचाउने, परिश्रमी बनाउने र श्रृजनशील बनाउने साथै राष्ट्रका कर्णाधार बालबालिकाहरूलाई भावि समाजको समग्र नेतृत्व विकासका लागि आधार तयार पार्ने नीति लिइनेछ ।

१२८. प्रारम्भिक कक्षा देखि ८ कक्षासम्म अनुशासन, नैतिकता, राष्ट्रियता, समानता, स्वयमसेवी भावना, स्वावलम्बी, श्रमप्रतिको सम्मान, समाज विकासको प्रक्रियाका साथै वैज्ञानिक दृष्टिकोण निर्माणको बाटोमा अगाडि बढ्न प्रशिक्षित गर्न आवश्यक पाठयक्रमसहित अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन गरिनेछ ।

१२९. जनयुद्ध, जनआन्दोलन तथा अन्य संघर्षका क्रममा बलिदान गर्ने शहीदहरूप्रति उच्च सम्मान, परिवारहरूलाई विभिन्न सहकारी समूहमा संगठित गरी परिचालनका साथै घाइते अपाङ्गहरूलाई सहयोग गरिनेछ । आफ्नो जीवन उत्सर्ग गरेर सामाजिक परिर्वतन गर्ने महान शहीदहरूप्रति सम्मान गर्ने र प्रेरणा लिने सँस्कृतिलाई आत्मसात गरिनेछ ।

१३०. समाजमा विद्यमान वर्गीय, जातीय, सामाजिक, सांस्कृतिक, लिङ्गीय विभेद, उच-निच अन्त्य गर्न जनतालाई सक्रिय बनाउनुको साथै सामाजिक एकता, सदभाव र सहिष्णुता कायम गर्ने । बहुबिवाह, बालबिवाह, अनमेल बिवाह, महिला हिंसा, जातीय छुवाछुत आदिलाई अन्त्य गर्दै प्रेम सम्बन्ध तथा आपसी सहमतीय प्रेममा आधारित विवाहलाई प्रोत्साहित गर्ने । अन्तरजातीय विवाहलाई प्रोत्साहित गरी समाजमा स्थापित गर्ने गरी **म नमूना बन्छु, म नमूना बनाउछु** भन्ने विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१३१. समाजमा माटोप्रतिको माया, राष्ट्रभक्ति, परिश्रमी, उद्यमी हुने र आत्मनिर्भर बन्ने संस्कारको थप विकास गरिनेछ ।

१३२. राज्य सञ्चालक, सरकारमा रहेर काम गर्ने जनप्रतिनिधि, सामाजिक अगुवा, प्रशासनिक र प्राविधिक निकायलाई, जनसेवा, न्यायपूर्ण, समानतामा आधारित पारदर्शी, विनयशील र व्यवहार कुशल बनाई जनतासँग एकाकार भएर जनतालाई हरदम उत्साहित बनाइनेछ ।

१३३. समाजको हरेक पंक्तिलाई प्रभावकारी रूपमा आफ्नो भूमिका खेल्न परिश्रमी, इमान्दार, फारोतिनो गर्ने बानी, सहयोगी र सामूहिक भावनाको विकास गर्ने, सही विचारको आत्मसातीकरण गर्दै आम चेतना विकास गर्ने । सही र गलत, साँचो र झुटो, खराब र असल स्वीकार्य र अस्वीकार्य, सामाजिक हित र अहित, प्रगति र दुर्गतिको स्पष्ट पहिचान गर्ने । दुरूत्साहन र प्रोत्साहनको नीति लागु गरिनेछ ।

१३४. सामाजलाई निरन्तर प्रगतिको मार्गमा उठाउन, नयाँ-नयाँ अनुसन्धान, खोज, नयाँ प्रविधिको प्रयोगका साथै शिक्षामा निरन्तर सुधार गर्न थप स्थापित *एक नविनतम् अन्वेषण (सहिद स्मृति आविष्कार केन्द्र)* लाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

१३५. भ्रष्टाचार बिरुद्ध अभियान, हिसाव किताबलाई जनताका बीचमा राख्ने, गैर कानुनी सम्पत्ति आर्जन, शोषण, चोरी, लुटपाट, गुण्डागर्दी, प्राकृतिक श्रोतको दुरूपयोग आदि विरूद्ध खबरदारी गरिनेछ ।।

१३६. "जनपक्षीय नीतिमा आवद्ध हुदै जनता समाजको भविष्य र भाग्यको निर्माण गर्ने मौलिक शक्ति हुन भन्ने मान्यतालाई आत्मसाथ गरिनेछ ।

१३७. नेतृत्व, जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा समाजिक अगुवाहरूबाट म नमूना बन्छु र नमुना बनाउँछु भन्ने स्वघोषणा अभियान चलाउँदै उदाहरणीय कामहरूलाई स्थापित गर्दै र गलत काम कार्वाही गरेमा तिनको आलोचना गर्ने र नसच्चिएमा भण्डाफोर गरिनेछ ।

१३८. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका अल्पसंख्यक दलित, जनजाति, महिला, एकल महिला र पुरुष, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक बालबालिका र पिछडिएका वर्गको छुट्टाछुट्टै संजाल गठन गरी लक्षित समुदायको सशक्तिकरणमा टेवा पुर्याईने छ ।

१३९. हिंसा तथा उत्पीडनमा परेका मानिसहरुलाई विभिन्न संघसंस्थाहरुको साझेदारीमा मनोसामाजिक परामर्श प्रदान गर्ने र कानुनी उपचारमा आवश्यक सहजीकरण गरिने छ ।

१४०. महिला, एकल महिला, बालबालिका, दलित, जनजाति, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, असहायहरुको उत्थानको लागि लक्षित वर्ग कार्यक्रम अन्तर्गत सम्बन्धित क्षेत्रमा क्रियाशिल संघसंस्था र गाउँपालिकाको साझेदारीमा सशक्तिकरणका लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

१४१. महिला सशक्तिकरणका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । महिला सञ्जाललाई थप क्रियाशिल बनाई सञ्जाल मार्फत विभिन्न कार्यकम संचालन गरिनेछ । फरक क्षमता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक र जोखिममा परेका नागरिकका लागि खालि भएका विद्यालय भवनमा ***सुरक्षित सेल्टर***को ब्यवस्था गरिने छ । सिमान्तकृत तथा विपन्न वर्गहरुको लागि विशेष कार्यक्रम ल्याईनेछ । महिलाको क्षमता विकास र सशक्तिकरण गर्न उपाध्यक्ष महिला लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

१४२. नेपाल सरकारले जेष्ठ नागरिक एकल महिला तथा अपाङ्गगलाई उपलब्ध गराएको सामाजिक सुरक्षा भत्ता गाउँ टोलमा उपलब्ध गराउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ । प्रत्येक वर्ष जेष्ठ नागरिक तथा अन्तरजातीय विवाह गर्ने जोडि र सन्तानलाई सम्मान कार्यक्रम गरिने छ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु ।

अब म भिमसेनथापा गाउँपालिकाको **पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति** प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१४३. ***"गाउँपालिकाको जोड, बाह्रै महिना रोड"*** कार्यक्रम वडादेखि पालिकाको केन्द्रसम्म र वडामा बाह्रै महिना सडक सूचारु हुनसक्ने गरी सडक स्तरोन्नती गरिने छ । गाउँ क्षेत्र भित्र तथा बाहिरका सडकलाई एकिकृत तवरले यातायातको सुविधा पुऱ्याउन गाउँ यातायात गुरुयोजना अनुसार सडक निर्माण तथा विस्तार गरिनेछ । पालिका भित्रका सवै सडकको लगत कट्ट गरी अभिलेखीकरण गर्दै सडकहरु अद्यावधिक गरिनेछ ।

१४४. सडक तथा यातायात विस्तार गर्दा पानीका श्रोत, वनजंगल, प्राकृतिक स्रोत तथा धार्मिक क्षेत्र विस्थापित नहुने गरी डिजाइन गरिनेछ । सबै किसिमका पूर्वाधार निमार्ण गर्दा फरक क्षमता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिकको पहुँच सुनिश्चित हुने गरी निर्माण गरिनेछ । शहरी योजना तथा भवन निर्माण मापदण्ड, २०७२ को पूर्ण पालनामा जोड दिईने छ ।

१४५. गाउँपालिकाको सुव्यवस्थित विकासको लागि आर्थिक सामाजिक, भौतिक, शैक्षिक, ऐतिहासिक पर्यटकीय लगायतका क्षेत्रहरुलाई समेटेर हाल निर्माणाधिन भिमसेनथापा चक्रपथको निर्माण गर्ने कार्यलाई शिघ्रताका साथ अगाडि बढाईने छ ।

१४६. सडकको क्षेत्राधिकार भित्रका घर टहराहरु हटाउने र दुर्घटना मुक्त क्षेत्रको रुपमा विकास गर्ने नीतिलाई अवलम्बन गरिने छ । यातायात क्षेत्रलाई व्यवस्थित बनाउनका लागि पालिकाभित्र वसपार्कको निर्माणको सम्भाव्यता अध्ययन गरी निर्माण कार्यलाई अगाडी बढाइने छ ।

१४७. सडकको दायाँ बायाँ हरियाली प्रवर्द्धन गरी हरित गाउँपालिकाको रुपमा विकास गरिने छ । सडक किनारामा सौर्न्दयता र आयमूलक कार्यक्रम सहितको वृक्षारोपणको नीति अवलम्बन गरिने छ ।

१४८. प्रत्येक वडाका सडक, खानेपानी, सिञ्चाई र फोहोर व्यवस्थापन गर्न ***योजना बैंक निर्माण*** गरी प्राथमिकताको आधारमा त्यस्ता पूर्वाधारहरु निर्माण गर्दै लगिने छ ।

१४९. गाउँपालिका भित्रका सबै वडामा हाल रहेको सामुदायिक विद्युत प्रणालीलाई राष्ट्रिय विद्युत प्रणालीमा लैजान आवश्यक पहल गरिने छ । वैकल्पिक उर्जाको विकास तथा पालिका भित्र सौर्य ऊर्जा जडानका लागि १ मे.वा.को प्लान्ट निर्माण गर्न आवश्यक पहल गरिने छ । गाउँभित्रका विद्युतको काठे पोललाई पूर्ण रुपमा विस्थापित गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ । यस गाउपालीकाको वडा नं १ मा निर्माणाधिन सव स्टेसनको कामलाई यथाशिघ्र सम्पन्न गर्न आवश्यक पहल गरिने छ ।

१५०. ग्रामिण यातायात मार्फत ८ वटै वडाहरुमा यातायात सेवालाई नियमित गर्न आवश्यक पहल तथा व्यवस्थापन गरिने छ । निजी क्षेत्रलाई स्थानीय यातायात संचालन गर्न अभिप्रेरित गरिनेछ ।

१५१. नयाँ ट्र्याक खोल्ने कार्यलाई निरुत्साहित गर्दै भएका सडकको स्तरोन्नती र दिगोपनमा जोड दिइने छ । ल्याण्ड पुलिङ्ग गरी संचालन गरिने एकीकृत विकास योजनाहरुलाई आयोजना बैंकमा समावेश गरी विशेष प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिने छ ।

१५२. **एक टोल एक विशेष योजना र एक वडा एक गौरवका आयोजना** संचालन गरिने छ । प्रत्येक शहिद तथा वेपत्ताको नाममा केहि न केहि योजनाहरु संचालन गरी व्यवस्थित गरिनेछ र त्यस्तो योजनाहरुलाई विशेष प्राथमिकता दिइने छ ।

१५३. व्यवस्थित पूर्वाधार विकासका लागि अल्पकालिन, मध्यकालिन र दीर्घकालिन योजनाहरुको छनौट गरी क्रमश कार्यान्वयन गरिने छ ।साथै आवधिक योजना तथा क्षेत्रगत नीतिहरुको समयानूकुल सुधार तथा पुनरावलोकन गरिने छ ।

१५४. भिमसेनथापा गाउँपालिकाको वृहतर हितका लागि औद्योगिक क्षेत्र, हेलिप्याड, हवाइ मैदान, पार्क, खेल मैदान - रंगशाला र रिसोर्ट जस्ता कार्यहरुका लागि र थप अन्य गाउँ पालिका स्तरीय महत्व प्रदेश स्तरीय महत्व र संघ स्तरीय महत्व पुर्ण कार्यहरुका लागि आपसी सल्लाहद्धारा वा जग्गा प्राप्ति ऐन अनुसार आवश्यक पर्ने जग्गाहरु खरिद पहल गरिनेछ ।

१५५. पालिकाभित्रको विभिन्न खोलाहरुमा संघीय सरकारसँगको लागत साझेदारीमा झोलुङ्गे पुल निर्माण कार्यलाई अगाडी बढाइने छ । जीर्ण झोलुङ्गे पुलको मर्मत सम्भार गरिने छ ।

१५६. स्थानीय स्रोत, साधन, श्रम र सिपको अधिकतम् उपयोग गर्दै आवश्यकता, प्राथमिकता र औचित्यताको आधारमा योजना तर्जुमा एवं कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ । योजना अनुगमन तथा मुल्यांकनलाइ सहभागीतामुलक र नतिजमुलक बनाइनेछ ।

१५७. खानेपानीको स्रोत संरक्षण तथा उपयुक्त पुर्वाधार विकास गरी खानेपानीको आपुर्ति व्यवस्था गरिनेछ । सबै गाउँवासीहरुलाई भरपर्दो, शुद्ध र गुणस्तरीय खानेपानीको सेवाका लागि **'एक घर एक धारा'** कार्यक्रमलाई सवै वडाहरुमा सुनिश्चित गर्दै लगिनेछ ।

१५८. सवै खानेपानी आयोजनाहरुलाई समितिमा आवद्ध गरी न्यूनतम शुल्कको व्यवस्था गरी कोषको व्यवस्थाका लागि कार्य अगाडी बढाइनेछ । भिमसेनथापा गाउँपालिका मा WASH मार्फत सवै खानेपानी समितिहरुको नियन्त्रण र एकीकृत विकासमा जोड दिइने छ । साना लिफ्टिङ्ग खानेपानी तथा सिंचाई आयोजनाहरुलाई प्रदेश सरकारसंगको समन्वयमा विद्युत महसुल अनुदान उपलब्ध गराईने छ । NWASH-MIS system बाट तथ्याांक संकलन गरी खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।

१५९. यस गाउँपालिकालाई स्वच्छ, सुन्दर, हरियाली र पुर्ण सरसफाई युक्त घोषणा गर्ने नीति लीइनेछ । सार्वजनिक शौचालयहरुको निर्माण मर्मत संभार र स्तरोन्नती गर्ने कार्यलाइ जोड दिइनेछ ।

१६०. वातावरणमैत्री गाउँपालिका निर्माणका लागि फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्न डम्पीङ साइड निर्माण कार्यमा जोड दिइनेछ । प्लाष्टिक जन्य फोहोरहरुको विसर्जनका लागि समुदायस्तरमा सघन रुपमा सचेतना फैलाई व्यवस्थीत रुपमा विर्सजन गरिनेछ ।

१६१. गाउँपालिका क्षेत्र भित्रको प्रत्येक खेतीयोग्य जमिनमा बाह्रै महिना सिंचाई सुविधा प्रदान गर्नको लागि साना तथा ठूला सिंचाई आयोजनाहरु संघीय र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी अगाडी बढाईने छ । सिंचाई सुविधाको लागि वैकल्पिक पद्धतिको समेत विकास गरिने छ ।

१६२. गाउँको विभिन्न क्षेत्रमा एक वडा एक बहुउपयोगी पुनर्जलिय (Refil Tank) निर्माण कार्यको सम्भाव्यता अध्ययन गरी कार्य अगाडी बढाईने छ । आकाशेपानी संकलन गरी सुख्खा क्षेत्रमा तरकारी खेती लगायतका लागि *'एक वडा, एक पानी पोखरी* कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

१६३. यस गाउँपालिकावाट पास गरिने घरजग्गा तथा नक्साहरुलाई स्वचालित तथा व्यवस्थित वनाउन नक्सा पास प्रकियालाई अनलाईन सेवामा आवद्ध गरि पालिका भित्रका सबै भवनहरुको अद्यावधिक कार्य सम्पन्न गरिनेछ । नक्सा पास सम्वन्धमा जनचेतना जगाई कुनै पनि घर, टहरा नक्सा पास गरेर मात्र बनाउने अवस्थाको सिर्जना गरिने छ । एकीकृत वस्ती विकासको कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिईने छ र सोको लागि सम्भाव्यताको अध्ययन गरिने छ ।

१६४. गाउँपालिकालाई वातावरणमैत्री गाउँपालिका निर्माण गर्नको लागि ***एक घर दुई रुख तथा एक घर दुई गमला*** अभियानको रुपमा संचालन गरी प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिने छ ।

१६५. सामुदायिक विद्यालय भवन, जेष्ठ नागरिक विश्राम गृह, आमा समूह भवन, तथा अन्य संघ संस्थाको भवनको लागि गाभिएका विद्यालयका तथा अन्य संघ संस्थाका भवनहरुलाई प्रयोगमा ल्याइने व्यवस्था गरिनेछ र सम्भव नभएमा मात्र निर्माणमा वजेटको व्यवस्था गरिने छ ।

१६६. गुणस्तरीय इन्टरनेट सेवाका लागि आवश्यक पहल गरिने छ । पालिकालाई स्मार्ट पालिकाको रुपमा बिकास गर्ने अबधारणालाई तिव्रताका साथ अघि बढाइने छ । पालिकाको आफ्नै ***डाटा सेन्टर स्थापना***को लागि कार्य अगाडी बढाइने छ । Open Data प्रणालीको अवलम्वन गाउँपालिकाले पूर्ण रुपमा गर्दै जाने नीति अवलम्वन गरिने छ ।

१६७. सूचना माग्ने र पाउने आम नागरिकको नैसर्गिक अधिकार भएकोले सोको प्रत्याभूति गर्न गाउँपालिकाले आफ्ना गतिविधिहरुलाई विभिन्न माध्ययमवाट सहज र सर्वसुलभ रुपमा प्राप्त

गर्न सक्ने तथा सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ । सवै,वडा,शाखा,स्कूल,संघ संस्थामा सुचना अधिकारीको अनिवार्य व्यवस्था गरिनेछ ।

१६८. पालिकावासी नागरिकहरुलाई गाउँपालिकाले गरेका सकारात्मक कार्यको बारेमा जानकारी दिन स्थानीय एफ.एम रेडियोबाट कार्यक्रम उत्पादन गरी प्रशारण गरिने छ । गाउँपालिकाको गतिविधिहरु स्थानीय पत्रपत्रिका, केवल टेलिभिजनहरु, अनलाईनहरु माफर्त पनि आवश्यकता अनुसार प्रकाशन र प्रसारण गरिनेछ । सूचना तथा संचार क्षेत्रको संरक्षण, प्रवर्दन र विकास गर्न आवश्यक योजना बनाएर लागू गरिने छ ।

१६९. पालिकाका मुख्य बजार एरियाहरुमा Free WiFi Zone बनाईने छ । प्रत्येक विद्यालयमा इन्टरनेटको पहुंचमा सुनिश्चितता प्रदान गरिने छ ।

१७०. मोवाईल एप मार्फत घर घरबाट नै सेवा लिन सक्ने गरी कार्य अगाडी बढाईने छ । पालिका प्रवेश गर्ने मुख्य नाकाहरु र वजारक्षेत्रहरुमा CCTV जडान गरिनेछ ।

१७१. Cyber Crime न्युनिकरण तथा रोकथामका लागि विभिन्न संघसंस्थाहरुसँगको साझेदारीमा विद्यालय तथा वडाहरुमा सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१७२. सेवाग्राही नागरिकको कार्य छिटो छरितो गर्नका लागि एप्सको प्रयोग गरिने छ । गुनासो व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउँदै कार्य प्रति जवाफदेही बनाइने छ । भुक्तानी प्रणालीलाई थप पारदर्शी र सहज बनाउन अनलाइन भुक्तानी व्यवस्थित गरिने छ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु ।

अब म भिमसेनथापा गाउँपालिकाको **वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति** प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१७३. सफा र हरियाली गाउँपालिका निर्माणका लागि हरित सडक, खोला खोल्सामा वृक्षारोपण, बाँस रोपण, रुख तथा बाँसद्धारा तटवन्धन, सामुदायिक भवनको संरक्षण, खाली ठाँउमा वृक्षारोपण आदि कार्य गरिने छ । बजार क्षेत्रमा घरको छत र वरण्डामा कौसी खेतीको शुरुवात गरी बजारलाई सफा र हरियो गाउँको रुपमा विकास गरिनेछ । वातावरण संरक्षणका लागि डिभिजन वन कार्यालय तथा प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरी वन संरक्षण, विकास, विस्तार र आयआर्जनको कार्य अगाडि वढाईने छ ।

१७४. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र संचालित ठूला आयोजनाहरुको निर्माणमा वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन र Bio Engineering को प्रविधि अवलम्बन गरिने छ ।

१७५. वनलाई आयआर्जनसँग जोड्ने गरी सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिलाई आवश्यक सिप, तालिम प्रदान गरी सशक्त बनाउँदै दिगो वन विकासमा वन कार्यालयसँगको साझेदारीमा विविध कार्यक्रम अगाडी बढाइने छ । वन, जंगलको विस्तार तथा भूक्षय नियन्त्रणको लागि वृक्षारोपण कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा अगाडि बढाईने छ । वन कार्यालय तथा अन्य सम्बद्ध सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरुको साझेदारीमा नर्सरीहरुको स्थापना र विस्तार गरिने छ ।

१७६. सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति र वन समूहमा रहेको कोषलाई प्रभावकारी रुपमा परिचालन गरी वन उपभोक्ता महासंघलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउँदै लगिनेछ । वन पैदावार तथा जडिबुटिका स्रोत सर्वेक्षण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । वन, चरन क्षेत्र, सिमसार र जैविक विविधता समेत संबोधन हुने गरी दिगो व्यवस्थापनका लागि जैविक स्रोत संरक्षण अभियानलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

१७७. स्थानीय समुदायको सहयोगमा गाउँको विभिन्न स्थान र सडक किनारामा प्रतिष्पर्धात्मक तवरले वृक्षारोपण र पुष्पवाटिका निर्माण जस्ता हरियाली पर्वद्धन कार्य गरिनेछ। सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको दैनिक आम्दानी र खर्चको व्यवस्थित अभिलेखिकरण गर्न ***सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहलाई वित्तिय साक्षरता लेखा परिक्षण र उद्यम विकास सम्बन्धी कार्यक्रम*** संचालन गरिन्छ ।

१७८. सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहलाई वन डढेलो नियन्त्रण, सुरक्षा सामग्री वितरण, क्षतिपुर्तिको र आगजनी दुर्घटना बिमाको व्यवस्था गरिनेछ । वनमा रहेका काष्ठ तथा गैरकाष्ठ प्रजातिको उचित व्यवस्थापन, खेर गएको वनस्रोतको सदुपयोग र आर्थिक कृयाकलापको वृद्धि गरि रोजगारीको अवसर सृजना गर्न ***सामुदायिक वनमा काष्ठ तथा गैह्रकाष्ठ प्रशोधन केन्द्र स्थापना***को लागि पहल गरिनेछ। साथै अन्य ***कृषि वन कार्यक्रम***लाई पनि प्रोत्साहन गरिनेछ।

१७९. जैविक विविधता संरक्षण हुने गरि ***एक सामुदायिक वन एक पानी पोखरी*** निर्माण गरिनेछ। नवनिर्मित प्रशासकिय भवनमा ***गैह्रकाष्ठ वन पैदावर*** Herborium स्थापना गरिनेछ।

१८०. नदीजन्य पदार्थ जस्तैः ढुंगा, गिट्टी, बालुवाको आंकलन गरी निर्दिष्ट क्षेत्रहरुबाट त्यस्ता वस्तुको उत्खनन, संकलन, प्रसोधन ओसारपसार र विक्रि वितरणलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाईने छ।

१८१. जलवायु परिवर्तनसँग अनुकुलन हुने गरी आयोजना तथा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ। जलवायु परिवर्तनबाट पर्ने वहुआयामिक प्रभावको असर विश्लेषण गरी त्यसको न्यूनीकरणका लागि आवश्यक समन्वय र पहल गरी विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ।

१८२. फोहोरमैला प्रशोधनमा आधुनिक प्रविधि प्रयोग गरिने छ । चक्रपथको निश्चित दुरीमा शौचालय र अन्य सुविधा सहितको सेवाकेन्द्र सञ्चालनमा ल्याउने गरी कार्यक्रम अगाडी बढाइने छ।

१८३. घर निर्माणको अनुमति प्रक्रियामा उपयुक्त मापदण्डको शौचालय र सेफ्टीट्याकी निर्माणलाई अनिवार्य गरिनेछ। फोहोर उत्पादन कम गर्ने तथा पुनः प्रयोग गर्न सचेतना प्रदान गर्नका लागि जनचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

१८४. Zero Waste Concept मा गई संकलित फोहरलाई आधुनिक प्राविधि प्रयोग गरी श्रोतको रुपमा उपयोग गर्ने नीति लिईने छ। फोहोरवाट आधुनिक प्रविधि अपनाई वहुउपयोगी सामाग्री बनाइने छ। साथै Plastic Block & Bitumin तथा अन्य रिसाइक्लीन विधी अपनाइने छ।

१८५. गाउँपालिकालाई पूर्ण सरसफाईयुक्त पालिका घोषणा गर्नेतर्फ अभियान सूरु गरिने छ। तोकिएका मापदण्ड बाहेकका प्लाष्टिक उत्पादन र प्रयोगमा प्रतिबन्ध र प्लाष्टिकजन्य पदार्थ पुनः प्रयोगको नीति अवलम्बन गरिनेछ।

१८६. विपद् र महामारीको पूर्व तयारी एवं प्रतिकार्यका लागि वडा अध्यक्षको संयोजकत्वमा न्यूनतम ११ जनाको स्वंयमसेवक टिम वडाअध्यक्षको संयोजकत्वमा गठन गरि सो टोलीलाई आवश्यक तालिम दिँदै उद्वार, राहत तथा पुर्ननिर्माण कार्यमा परिचालन गरिने छ। विपद्को अवस्थामा तत्काल उद्धारको लागि आवश्यक सामग्रीहरु तथा सुरक्षित वासस्थानको व्यवस्था गरिने छ।

१८७. गाउँभित्र हुने भूस्खलन, बाढी पहिरा, आगलागी, भुकम्प, आदि जस्ता प्राकृतिक विपत्ति र अन्य कृतिम विपत्तिबाट तुरुन्त राहत कार्य गर्न गाउँपालिकाका नगर प्रहरी, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, नेपाल प्रहरी, स्काउट, स्वयंमसेवक रेडक्रससँग समन्वय गरी तुरुन्त

प्राथमिक राहत र दीर्घकालीन योजना वनाउन गा.पा.मा *विपद् व्यवस्थापन केन्द्र* स्थापना गरिने छ।

१८८. विपद् व्यवस्थापन कार्यमा उद्धारको सहजताको लागि प्रत्येक वडामा हेलिप्याड निर्माणको पहल थालिने छ। विपद् व्यवस्थापन कोषको वृद्धिको लागि सार्वजनिक, नीजि र गैरसकारी संस्थाहरु सँग समन्वय गरिने छ। साथै गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखिकरण तालिम संचालन गरिने छ।

१८९.स्थानीय आपतकालीन संचालन केन्द्र गठन गरी प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन एवं परिचालन गरिनेछ। विपद सहायता कक्ष स्थापना गरी प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।

१९०. सबै नागरिकको सामुहिक दुर्घटना बीमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु।

अब म भिमसेनथापा गाउँपालिकाको **सुशासन तथा संस्थागत** विकास सम्बन्धी नीति प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

१९१. नागरिकहरुलाई छिटो, छरितो र सहज रुपमा सेवा प्रदान गर्न आवश्यक नीति अवलम्बन गरिने छ। जनमैत्री, सेवाग्राहीमैत्री वातावरण निर्माण गरिने छ। जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुबाट **मुस्कान सहितको सेवा** service with smile को नीति अवलम्बन गरिने छ। साथै पालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली र सार्वजनिक सेवा मापदण्डलाई पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ। जनगुनासो व्यवस्थापन गर्नलाई विशेष जोड दिईने छ।

१९२. राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरुलाई काममा उत्प्रेरित गरिने छ। करार सेवामा कार्यरत कर्मचारहिरुको सेवा सुविधालाई समय सान्दर्भिक बनाउदै लगिने छ।

१९३. पालिका र नागरिक बिच प्रत्यक्ष सम्पर्क बढाउने गरी प्रविधिको प्रयोगमा जोड दिइने छ।

१९४. गाउँसभा संचालन कार्यविधि २०७५ मा उल्लेखित मर्यादा पालन सम्बन्धी विविध विषयहरुलाई कडाईका साथ पालनामा जोड दिईने छ। जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरुका लागि आचारसंहिता लागू गरिने छ। गाउँ कार्यपालिकाको वैठकवाट स्वीकृत वैठक सञ्चालन सम्बन्धि कार्यविधिको पालनामा जोड दिईने छ। गाउँ कार्यपालिकाको वैठकवाट स्वीकृत भिमसेनथापा गाउँपालिकाको कार्य सम्पादन तथा कार्य विभाजन नियमावलीको पूर्ण पालनामा जोड दिईने छ।

१९५. मितव्ययी तथा पारदर्शी आर्थिक प्रणाली र वित्तिय अनुशासन अपनाईने छ। जनताका तमाम कामहरू सहज र सरल ढंगले सम्पादन गर्न जोड दिइने छ। अक्षर पढ्न नजान्ने नागरिकहरुलाई सेवा प्रवाहको बारेमा जानकारी पुऱ्याउन पालिका तथा सवै वडामा अडियो भिडियो सहितको नागरिक वडापत्रको व्यवस्थाका लागि पहल गरिने छ।

१९६. मानव संशाधन विकासका लागि आवश्यक कानूनी व्यवस्था गरिने छ। जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुको क्षमता विकास गर्न आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिने छ।

१९७. सुशासन स्थापनाको लागि आवश्यक कानून, नियम, विनियमावली, कार्यविधि आदिको निर्माण गरी Chain of Command नीतिको अवलम्वन गरीनेछ।

१९८. जनप्रतिनिधि तथा स्थानीय सरकार अन्तर्गत काम गर्ने कर्मचारी, स्वयमसेवक, नगर प्रहरी, शिक्षक सबैलाई कार्य सम्पादन, जनसम्बन्ध, प्रशासन, लगायतका विषयमा तालिम दिने, अनुगमन गर्ने, कार्वाही र पुरस्कारको व्यवस्था गर्दै मासिक समीक्षा तथा मूल्याङ्कन गरिनेछ।

१९९. सवै कर्मचारीहरुको कार्य विवरण वनाई अनिवार्य रुपमा लागू गरिने छ । पालिका अध्यक्षले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसँग र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले शाखा प्रमुखहरुसँग कार्यसम्पादन करार सम्झौता पूनरावलोकन गरी निरन्तर अगाडी बढाइने छ । साथै दैनिक कार्य विवरण फारम भरी मासिक प्रतिवेदन केन्द्रीत गरी कामलाई प्रभावकारी बनाइनेछ । कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादन करार र कार्य सम्पादन मुल्याकन अनिबार्य रुपमा गरिने छ ।

२००. पालिकाको संस्थागत क्षमता वृद्धिका लागि भौतिक पूर्वाधार विकास तथा अभिलेख प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्दै लगिने छ ।

२०१. उत्कृष्ट कार्य गर्ने गाउँपालिकाका कर्मचारी, उपभोक्ता समिति, फोहरमैला व्यवस्थापन समिति, टोल विकास संस्था, सचारकर्मीलाई पुरस्कृत गर्ने पद्धतिको थालनी गरी यसलाई निरन्तरता दिईने छ । कर्मचारी सरुवा हुनुको कारणहरु खोज गरि कर्मचारीहरुलाई उत्पेरणा जगाउने किसिमका कार्यक्रमहरुमा जोड दिईने छ ।

२०२. भिमसेनथापा गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय तथा अर्न्तगतका वडा कार्यालय तथा शाखा कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाह जनमैत्री, पारदर्शी वस्तुनिष्ठ तथा समसामयिक बनाउँदै लगिनेछ । विषयगत कार्यालयहरुमा सेवा प्रवाह सम्बन्धी नागरिक वडापत्र राखिनेछ ।

२०३. E-GOVERNANCE को अवधारणालाई पुर्ण रुपमा लागू गर्नका लागि जोड दिइने छ । भिमसेनथापा गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका ८ वटै वडा कार्यालय र शाखा कार्यालयहरुमा CLEC स्थापना गरी प्रविधिमार्फत व्यवस्थित र केन्द्रित गर्दै लगिनेछ । सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनको लागि अनलाईन प्रणालीलाई अझ प्रभावकारी बनाईने छ ।

२०४. विदेश तथा स्वदेशका विभिन्न पालिकासंग *भगिनी सम्बन्ध स्थापना*का लागि प्रक्रिया अगाडी बढाई विभिन्न विषयहरुमा सहकार्य र समन्वय गरी कार्य गरिने छ ।

२०५. जनमुखी प्रशासन संचालन गर्नका लागि समय सापेक्ष सार्वजनिक सुनुवाई तथा विविध कार्यक्रम मार्फत गरेको कार्यहरुको जानकारी दिने तथा सेवा प्रवाहका बारेमा पृष्ठपोषण गर्ने कार्यलाई जोड दिईनेछ । सुशासन ऐनले गरेको पारदर्शिता एवं सेवा प्रवाह सम्वन्धी व्यवस्थाको कार्यान्यवन भए नभएको अनुगमन गरिने छ ।

२०६. **आफ्नो गाउँ आफै बनाउ भन्ने** अभियान चलाई नागरिकलाई स्वंयमसेवी बनाउन हरेक महिनाको १ गते जनसेवा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२०७. गाउँपालिकाको कार्य संचालन प्रक्रिया विधिसम्वत बनाउन निर्माण भएको ऐन तथा कार्यविधीहरुको समयानुकुल परिमार्जन गरि कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ । भिमसेनथापा गाउँपालिकालाई आवश्यक पर्ने विभिन्न विनियम तथा कार्यविधि तर्जुमा गर्दै लगिने छ ।

२०८. गाउँपालिका भित्र कार्यरत गैरसरकारी सस्थाहरुलाई ***गैरसरकारी सस्था सञ्चालन कार्यविधि*** बनाई सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी ढङ्गबाट सम्पादन गरिने छ । गा.पा.मा ***NGO** डेक्स स्थापना* गरिनेछ । भिमसेनथापा गाउँपालिका स्थित सरकारी एव गैर सरकारी सस्थाका कार्यालयहरुको अनुगमन एवं निरिक्षण प्रक्रियालाई प्रभावकारी वनाईने छ ।

२०९. सहस्राब्दी विकास लक्ष्य र राष्ट्रिय नीति तथा रणनितिले प्राप्त गर्न खोजेका संस्थागत विकास लक्ष्य हासिल हुने खालका कार्यक्रम तर्जुमा गर्न जोड दिइनेछ ।

२१०. आन्तरिक आयलाई सवल बनाउन राजश्वमा सुधार गरी सहज, सरल र दायरा फराकिलो वनाई सर्वसुलभ बनाइने छ । आन्तरिक आय वृद्धि गर्नका लागि राजश्वका/करका विभिन्न क्षेत्रहरुको अध्ययन गरिने छ । उत्कृष्ट करदातालाई सम्मान गरिने छ ।

२११. गाउँपालिका भित्रका सम्पुर्ण करयोग्य व्यवसायलाई करको दायरामा ल्याईने छ । सम्पत्ति करलाई अरु व्यवस्थित गरिनेछ ।

२१२. बजार अनुगमनलाई नियमित, व्यवस्थीत गर्दै व्यवसाय दर्ता र नविकरण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन जनसचेतना, अभिमुखीकरण, घुम्ती शिविर लगायतका कार्यकम गरिनेछ ।

२१३. गाउँपालिकामा न्यायिक समिति र प्रत्येक वडामा मेलमिलाप केन्द्र सञ्चालन कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ । न्यायिक समितिमा परेका उजुरीहरुको न्याय सम्पादन गर्न अनुगमनका साथै सहज र सरल पद्धति अपनाइने छ । न्यायिक समितिका पदाधिकारी, कर्मचारी तथा मेलमिलापकर्ताहरुको क्षमता अभिवृद्धिका विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ ।

२१४. कानून जान्नै पर्ने कानूनी प्रावधान रहेकोले महिला दलित अपाङ्ग तथा मूल प्रवाहिकरणमा पछाडी परेका लक्षित समूहहरुलाई कानूनी अभिमुखिकरण सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइने छ । असहाय, जेष्ठ नागरिक, अनाथ बालबालिका, अति विपन्न नागरिकहरुलाई निःशुल्क न्यायिक सेवा प्रदान गरिनेछ । मेलमिलाप पद्धतीलाई न्याय सम्पादनमा जोड दिइनेछ ।

२१५. न्यायिक समितिका पदाधिकारी, कर्मचारी तथा मेलमिलापकर्ताहरुको क्षमता अभिबृद्धीका विभिन्न कार्यक्रमहरु ल्याईनेछ । न्यायिक समितिमा पेश भएका विवादहरु विज्ञको राय सल्लाह, सुझाव अनुसार मेलमिलाप तथा फैसला गर्दै लगिनेछ ।

२१६. बिपन्न हिंसा लक्षीत कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ । गाउपालिका भित्र रहेका एकल महिलाहरुको सञ्जाल, गठन गरी न्यायिक सम्पादन लगायत आवश्यक क्षमता विकास र कार्यक्रम संचालन गरीनेछ ।

२१७. गाउँपालीकामा इजलासको व्यवस्था गरीनेछ । जिल्ला न्यायिक भेला संचालन गरिनेछ । साथै न्यायिक क्षेत्रको कार्यक्रमहरुको वृतचित्र निर्माण गरिनेछ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु

२१८. प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनबाट उच्चदरको आर्थिक वृद्धि, सामाजिक आर्थिक क्षेत्र गतिशील भै आर्थिक वृद्धि र पारस्पारिक सम्मान र अवसर सहित सामाजिक न्याय कायम हुनेछ । यो नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सबैवाट सक्रिय सहयोग हुने विश्वास लिएको छु । अन्तमा भिमसेनथापा गाउँपालिकाको समग्र विकासमा योगदान गर्ने राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, नीजिक्षेत्र, सहकारी र सामुदायिक क्षेत्र, श्रमिक वर्ग, नागरिक समाज, सञ्चार जगत लगायत सम्पूर्ण दिदिबहिनी दाजुभाई तथा विकास साझेदार संस्थाहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

२१९. गाउँपालिकाले लिएको नीति तथा कार्यक्रम मार्फत लिएको अभियानलाई सफल पार्न हामी सवैले नेतृत्वदायी भूमिका खेल्नुपर्छ । योजना निर्माण र कार्यान्वयनमा स्पस्ट भएर अघि बढ्नु अबको आवाश्यकता हो । पालिका भित्रका सवै टोल र वडाहरुलाई नमुना बनाउने गरी भीमसेन थापा गाउँपालिकाका जनताले सुम्पिएको जिम्मेवारीमा हामी जनप्रतिनिधि तथा राष्ट्रसेवक कर्मचारी मिलेर निस्वार्थ भावले जिम्मेवारी पूरा गर्नुछ । जनयुद्ध, कयौ स.सस्त्र संघर्ष

अनि कयौ शान्तिपूर्ण जनआन्दोलन सहित परिवर्तनका लागि भएका सवै खालका सर्घषबाट प्राप्त राजनीतिक परिवर्तनलाई आत्मासाथ गरौ । हामीलाई समाजवादको आधार तयार गरेर अघि बढ्न एउटा सुनौलो अवसर प्राप्त भएको छ । यहीँ परिवर्तनको जगमा टेकेर समाजवादी समाज निर्माण तिर अगाडि बढ्नु अपरिहार्य छ ।

२२०. हामीले जनताबीच गरेका प्रतिबद्धताहरुलाई हरेक क्षण हरेक पल स्मरण गर्दै भिमसेन थापा गाउँपालिकामा गरिबीको अन्त्य गरेर, सामाजिक न्याय स्थापना गर्दै समतामूलक समाज निर्माण गर्न सक्नै पर्छ । यो अवसर आज हामीलाई मात्र प्राप्त छ । गाउँपालिकाबासी नागरिकहरुको सुशासन, परिवर्तन, बिकास र सम्बृद्धिको चाहाना पुरा गर्न सक्दा मात्र हाम्रो राजनीतिक औचित्य पुष्टि गर्न सक्नेछौं । तसर्थ अब हामी स्वयम जिम्मेवार भएर आफूलाई नेतृत्वदायी भूमिकामा स्थापित गर्नुपर्दछ ।

२२१. हिजोको वर्ग संघर्ष जति कठिन थियो आजको उत्पादन संघर्ष वा विकास र समृद्धि पनि त्यो भन्दा कम कठिन छैन । तर यो नयाँ संघर्षमा विजय प्राप्तिका लागि हिजोका संघर्षमा झैँ दृढ इच्छाशक्ति, व्यवस्थित संगठन र योजनाबद्ध, प्रचार प्रसार जरूरी छ । यो केवल धनी हुने कुरा मात्र होइन मानव जीवनलाई सरल र सहज बनाउँदै समानता र स्वतन्त्रतातर्फ सिंगो गाउँपालिकालाई लैजाने महान अभियानमा हामी दृढ संकल्पका साथ अघि बढ्नु आजको आवश्यकता हो ।

२२२. हामी सामाजिक न्यायसहितको समृद्धि चाहन्छौ नकि आर्थिक समृद्धि मात्र । भिमसेनथापा गाउँ सभा सदस्य र कार्यपालिका सदस्यहरूले अब आफूलाई उत्पादनको संघर्षमा होमेर योग्य व्यवस्थापक, योग्य नेतृत्व र सच्चा जनसेवक सावित गर्नु जरुरी छ । पाँच वर्षे यो रणनीतिक अभियानको २ वर्ष पुरा भइसकेको छ । अवको ३ बर्षमा हामीलाई कतै दाँयाबाँया गर्ने छुट छैन । गाउँपालिकाको विकासका लागि योजनावद्ध ढंगले सवै एकभइ साथसाथै हामी अघि वढ्नेछौं ।

२२३. तपाई हाम्रा लागि सामाजिक रूपान्तरणको नेतृत्वको रूपमा आफूलाई सक्षम सावित गर्ने यो एउटा महान अवसर हो । यो अवसरलाई सही सदुपयोग गरेर अघि बढ्न हाम्रा परिवर्तनको हुटहुटीलाई कसैले रोक्न सक्नेछैन । आर्थिक समृद्धि समाजवादी रूपान्तरणको पहिलो सर्त हो । आर्थिक समृद्धिबिना जनताको जीवनस्तरमा परिवर्तन आउन सक्दैन । जनताको जीवन स्तरमा सकारात्मक परिवर्तनबिना सामाजिक रूपान्तरणको अभियान सफल हुँदैन । सामाजिक रूपान्तरण बिना नेपालको संविधानले दिशानिर्देश गरेको समाजवाद स्थापनाको सपना साकार हुनै सक्दैन । तसर्थ यो चौंधौं अधिवेशनमा यिनै नीति, योजना र कार्यक्रम अनुरुप बजेट निर्माण गरि कार्यान्वयनमा जुट्न यहाँहरुको रचनात्मक सहयोग र सक्रिय साथको अपेक्षा गर्दछु ।

धन्यवाद ! नमस्कार !